

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Swallowed by a cayman : integrating cultural values in Philippine crocodile conservation

Ploeg, J. van der

Citation

Ploeg, J. van der. (2013, June 11). *Swallowed by a cayman : integrating cultural values in Philippine crocodile conservation*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20940>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20940>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20940> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Ploeg, Johan van der (Jan)

Title: Swallowed by a cayman : integrating cultural values in Philippine crocodile conservation

Issue Date: 2013-06-11

SAMENVATTING

De Filippijnse krokodil is één van de meest bedreigde krokodillensoorten ter wereld. In grote delen van de Filippijnen is de endemische soort verdwenen als gevolg van de commerciële jacht voor de internationale handel in krokodillenleer. Tegenwoordig is de Filippijnse krokodil officieel beschermd. Maar ondanks strenge nationale wetgeving vormen jacht, het gebruik van destructieve vismethoden en het verlies van habitat nog steeds een bedreiging voor de overgebleven krokodillen populaties in het wild. Men schat dat er minder dan honderd Filippijnse krokodillen in het wild overleven. Veel natuurbeschermers zien geen toekomst voor de Filippijnse krokodil, en stellen dat de soort alleen in gevangenschap in stand gehouden kan worden.

In 1999 ontdekten onderzoekers een kleine en gefragmenteerde Filippijnse krokodillen populatie in de gemeente San Mariano in de noordelijke Sierra Madre op het eiland Luzon. Sinds 2001 ben ik betrokken bij een project om deze populatie in het wild te behouden. Dit project wordt uitgevoerd door de stichting Mabuwaya in samenwerking met lokale overheden en gemeenschappen. De afgelopen jaren heb ik antropologisch onderzoek gedaan in San Mariano met als doel nieuwe oplossingen te ontwerpen om de soort in het wild te behouden. Dit proefschrift is het resultaat van dat onderzoek. Het is gebaseerd op zeven artikelen die gepubliceerd zijn in wetenschappelijke tijdschriften en professionele nieuwsbrieven. Gezamenlijk bestrijken deze artikelen de belangrijkste sociaal wetenschappelijke dimensies van de bescherming van de Filippijnse krokodil in het wild. Centraal staat de vraag hoe een potentieel gevaarlijke soort te beschermen in arme, dicht bevolkte gebieden met zwakke overheden.

In hoofdstuk 2 analyseer ik de historische veranderingen in mens-krokodil relaties in de Filippijnen. Angst voor krokodillen bemoeilijkt de bescherming van de soort in het wild. De meeste mensen in de Filippijnen zien krokodillen als gevaarlijke menseneters. Op de Katholieke eilanden worden krokodillen geassocieerd met de duivel, of erger nog met corrupte politici. Maar deze negatieve denkbeelden worden niet door iedereen gedeeld. Inheemse volkeren in de noordelijke Sierra Madre, de Agta en de Kalinga, zien krokodillen als de belichaming van de voorouders, en tolereren daarom de soort in hun omgeving. Dergelijke traditionele denkbeelden bieden aanknopingspunten om de soort in het wild te beschermen.

Hoofdstuk 3 beschrijft de pogingen van de nationale overheid om de Filippijnse krokodil te behouden door middel van duurzaam gebruik. Beleidsmakers veronderstellen dat lokale gemeenschappen alleen met economische prikkels gemotiveerd kunnen worden om krokodillen in het wild te beschermen. In deze benadering tracht men door middel van handel in krokodillenleer, ecotoerisme of andere ontwikkelingsprojecten geld te genereren voor arme mensen in afgelegen gebieden. Hoewel krokodillen bijna zijn uitgestorven in het wild en lokale gemeenschappen niet profiteren van de export van krokodillenleer blijft deze utilistische opvatting dominant in beleid.

In hoofdstuk 4 wordt het Filippijnse krokodillen project in de noordelijke Sierra Madre in detail beschreven. Het proces van democratisering en devolutie, dat sinds de val van de dictatuur in 1986 verantwoordelijkheid en zeggenschap over natuurlijk hulpbronnen overdraagt van de nationale naar lokale overheden, creëert ruimte voor natuurbeschermers om in samenwerking met rurale gemeenschappen nieuwe manieren te ontwikkelen om de Filippijnse krokodil in het wild te beschermen. Lokale overheden spelen hierin een cruciale rol. In San Mariano heeft dit geleid tot de effectieve bescherming van de soort in het wild: lokale regelgeving, ontworpen in overleg met vissers en boeren, wordt in tegenstelling tot nationale wetgeving gezien als belangrijk en legitiem, en wordt daardoor beter nageleefd.

De participatie van lokale gebruikers wordt tegenwoordig gezien als een voorwaarde voor natuurbescherming. Maar hoe dergelijke participatieve processen in de praktijk vorm krijgen blijft vaak onduidelijk. In hoofdstuk 5 staan vier vergaderingen tussen dorpsbewoners en natuurbeschermers centraal. Deze dialogen plaatsen de bescherming van de Filippijnse krokodil in een breder kader van armoedebestrijding en rechtvaardigheid. In veel gevallen leiden deze vergaderingen tot concrete afspraken om de soort te behouden. Communicatie is een essentiële voorwaarde voor effectieve natuurbescherming, met name in ontwikkelingslanden.

Hoofdstuk 6 is een kwantitatieve evaluatie van de voorlichtingscampagne voor de Filippijnse krokodil in de noordelijke Sierra Madre. Mabuwaya distribueerde posters, nieuwsbrieven en kalenders, organiseerde lezingen en dans- en poppenkastvoorstellingen, liet studenten en scholieren krokodillen in het wild zien, plaatste informatieborden en faciliteerde dorpsvergaderingen en trainingen. De meeste mensen in San Mariano weten nu dat de soort officieel beschermd is en er is breed draagvlak ontstaan voor het behoud van de soort in het wild. Als gevolg daarvan worden er vrijwel geen krokodillen meer bewust gedood en is het gebruik van destructieve vismethoden afgenomen. Kennis van wetgeving en gevoelens van trots blijken belangrijke redenen te zijn voor lokale gemeenschappen om de bescherming van de Filippijnse krokodil in het wild te steunen.

In hoofdstuk 7 staat een vraag centraal die veel gesteld wordt tijdens dorpsvergaderingen: 'waarom moet de Filippijnse krokodil in het wild behouden worden?' Natuurbeschermers benadrukken voornamelijk de instrumentele waarde van natuur, zeker in arme gebieden in ontwikkelingslanden. Maar de ideeën over het economische belang van krokodillen zijn vaak aantoonbaar onjuist. De eenzijdige nadruk op krokodillenleer en ecotoerisme overschaduwde andere redenen om krokodillen in het wild te beschermen en ondermijnt de geloofwaardigheid van natuurbeschermers.

Hoofdstuk 8 beschrijft twee recente aanvallen van Filippijnse krokodillen op mensen in San Mariano. Het is essentieel om dergelijke incidenten te vermijden. Maar preventieve maatregelen zoals voorlichting, het aanleggen van veilige waterplaatsen of het verwijderen van prolemdieren kunnen de veiligheid van mensen helaas nooit

volledig garanderen. Er zijn per definitie risico's verbonden aan het behoud van een grote predator in een dicht bevolkt gebied. Uit de reacties van boeren en vissers in San Mariano op deze aanvallen blijkt dat lokale gemeenschappen rationeler met de risico's van samenleven met krokodillen om gaan dan de meeste buitenstaanders.

De rode draad in dit proefschrift is het belang van culturele en intrinsieke waarden van natuur. Hedendaagse debatten over natuurbehoud door lokale gemeenschappen worden gedomineerd door economische argumenten. Andere redenen om krokodillen in het wild te behouden, zoals tradities, interesse, emotie en respect, worden vaak afgedaan als naïef, elitair of zelfs irrationeel. Maar het geven van voorlichting, het cultiveren van trots en het versterken van lokale regelgeving vormen een realistischer strategie om steun te verwerven voor de bescherming van de Filippijnse krokodil dan het stimuleren van handel in krokodillenleer of het opzetten van een ecotoerisme programma. Als deze culturele en intrinsieke waarden in natuurbescherming geïntegreerd worden is er een toekomst voor de Filippijnse krokodil in het wild.

